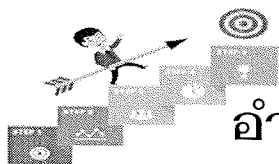

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

เทศบาลตำบลหนองกรด

อำเภอตาบขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศมีกระบวนการที่ใช้การบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้เพิ่มโอกาสความสำเร็จ ลดโอกาสของความล้มเหลว ลดความไม่แน่นอนในผลการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร ช่วยให้หน่วยงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตามวิสัยทัศน์พันธกิจขององค์กรและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ได้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ดังกล่าวข้างต้น

การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในเทศบาลตำบลหนองกรดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับและควบคุมได้ โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์และจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักการสากลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลด้วย

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน นำไปเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองกรดต่อไป

เทศบาลตำบลหนองกรด

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
บทที่ ๑ บทนำ	๓
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๘ - ๒๗
บทที่ ๓ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๘ - ๓๘
บทที่ ๔ รูปแบบการประเมินความเสี่ยง	๓๙ - ๔๗
บทที่ ๕ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๔๘

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ "การบริหารจัดการความเสี่ยง" ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดนโยบายแนวทางและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการสากล โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังกำหนด

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาด หรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายหรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และมีการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทาง COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยงจึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันและควบคุมปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อปฏิบัติการ

ดังนั้น เพื่อให้มีการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามข้อ ๔ ของหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

/และตาม...

และตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๕ ของหลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบด้วย การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง การจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการพิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ ป้องกันรักษา และส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ ในปัจจุบันการบริหารจัดการความเสี่ยงจำเป็นต้องดำเนินการให้ครอบคลุมตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันประกอบด้วย ๑๐ หลัก คือ

๑. การตอบสนอง (Responsiveness)
๒. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
๓. หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money)
๔. หลักความเสมอภาค (Equity)
๕. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)
๖. หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability)
๗. หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)
๘. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
๙. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
- ๑๐.หลักนิติธรรม (Rule of Law)

เป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นองค์กรให้แก่บุคคลภายนอกและทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการและภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้การบริหารจัดการความเสี่ยงยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและภายในองค์กร นำมาซึ่งการประสานการทำงาน การติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือ ในการดำเนินการต่างๆเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาลตำบลหนองกราด ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกราด ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกราด
๒. เพื่อให้เทศบาลตำบลหนองกราดมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่เกิดขึ้น
๓. เพื่อให้เทศบาลตำบลหนองกราดสามารถป้องกันความเสี่ยง หรือลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในสภาวะที่ควบคุมได้หรือหมดไป

/๔.เพื่อลด...

๔. เพื่อลดผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน และทำให้ภารกิจของเทศบาลตำบลหนองกรดสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

๕. เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของเทศบาลตำบลหนองกรดมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของเทศบาลตำบลหนองกรด แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อจนทำให้การดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองกรดต้องหยุดชะงัก

๑.๓ เป้าหมายในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓. สามารถนำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

๔. เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

๕. ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร

๖. การบริหารจัดการความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

๑.๔ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการที่ดี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันหรือความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น อันจะก่อให้เกิดความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของเทศบาล จึงได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยดำเนินการตามมาตรการควบคุมภายใน ดังนี้

๑. กำหนดให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบต่อพนักงานในทุกระดับชั้น ต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

๒. กำหนดให้ทุกสำนัก/กอง มีหน้าที่ความรับผิดชอบประเมินความเสี่ยง กำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงแนวทางการป้องกันและบรรเทาความเสี่ยง หรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น ในการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และประเมินผลการควบคุมภายใน โดยใช้มาตรฐานการควบคุมภายในหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยให้คณะกรรมการของหน่วยงานของรัฐ เสนอรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐตามข้อ ๘ ให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมีการจัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยดำเนินการตามมาตรการควบคุมภายใน

๓. ให้มีการติดตามประเมินผลและรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงรวมทั้งมีการทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๔. เมื่อพบเห็นหรือรับทราบความเสี่ยงที่อาจจะมีผลกระทบต่อองค์กร จะต้องรายงานความเสี่ยงนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทันทีและให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการที่ดีด้วย

๑.๕ แนวคิดพื้นฐานในการบริหารจัดการความเสี่ยง

จากสภาวะการณ์ในปัจจุบันของเทศบาลตำบลหนองกรด ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีสารสนเทศหรือปัจจัยภายใน เช่น การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการ โครงสร้างองค์การบริหารจัดการข้อมูล เป็นต้น ประกอบกับคณะผู้บริหารของเทศบาลตำบลหนองกรดที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการก้าวไปสู่ระบบการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของเทศบาลตำบลหนองกรด ช่วยให้เทศบาลตำบลหนองกรดสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในขณะที่เดียวกันก็ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่คาดหวังที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งในด้านผลการปฏิบัติงานและความเชื่อถือจากประชาชนต่อองค์กร ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบจัดการและควบคุมที่ดี นำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีต่อไปในอนาคต

๑.๖ ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง มีดังนี้

๑) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒) สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๓) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่าง ๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารจัดการความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล

๔) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕) ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

/๖) ช่วยให้...

๒) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

๑.๗ นิยามการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผล กระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงินและการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง
๒. เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือนโยบาย
๓. ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่น่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เสี่ยง

๒. การบริหารความเสี่ยง (Risk management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงหรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๓. ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System) หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหายให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ประเมินได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบการเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. สภาพทั่วไป

เทศบาลตำบลหนองกรด เดิมเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลมาก่อน ซึ่งเรียกว่า “สุขาภิบาลหนองกรด” จัดตั้งครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๑๒๖ หน้า ๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ และต่อมามีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็น เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ จัดตั้งเทศบาลตำบลประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๙๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นผลให้สุขาภิบาลหนองกรด เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองกรด ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

ปัจจุบันเทศบาลตำบลหนองกรด มีอาคารสำนักงานเป็นของตนเอง ซึ่งสำนักงานดังกล่าวตั้งอยู่ที่เทศบาลตำบลหนองกรด ถนนด่านขุนทด – บำเหน็จณรงค์ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ดวงตราเทศบาลตำบลหนองกรด

ดวงตราสัญลักษณ์ประจำเทศบาลตำบลหนองกรด เป็นตรา “ต้นกรดใหญ่ริมน้ำที่สะพรั่งด้วยดอกบัวหลวง” ซึ่งแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ร่มเย็น แวดล้อมไปด้วยธรรมชาติ

เทศบาลตำบลหนองกรด มีพื้นที่ ๘.๒๔ ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ ๑ ตำบล จำนวน ๖ หมู่บ้านของอำเภอด่านขุนทด ดังนี้

ตำบลหนองกรด จำนวน ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๓, ๔, ๑๓, ๑๔, ๑๕ และ ๑๖

๑.๑ ลักษณะที่ตั้ง/อาณาเขต และเขตการปกครอง

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดนครราชสีมา ห่างจากอำเภอด่านขุนทด ๒๐ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดนครราชสีมาประมาณ ๘๐ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ตามหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ ประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตร

/เทศบาล...

เทศบาลตำบลหนองกรด มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๘.๒๔ ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ ๕,๑๕๐ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอต่าง ๆ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ฟากตะวันตก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร ตรงจุดที่อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางที่ถนนกำลังเอก บรรจบกับทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ตามแนวทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางเหนือ ระยะ ๒,๐๐๐ เมตร

จากหลักเขตที่ ๑ เป็นเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ถึงหลักเขตที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ฟากตะวันออก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร

ด้านใต้ จากหลักเขตที่ ๔ เป็นเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ถึงหลักเขตที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ฟากตะวันตก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร

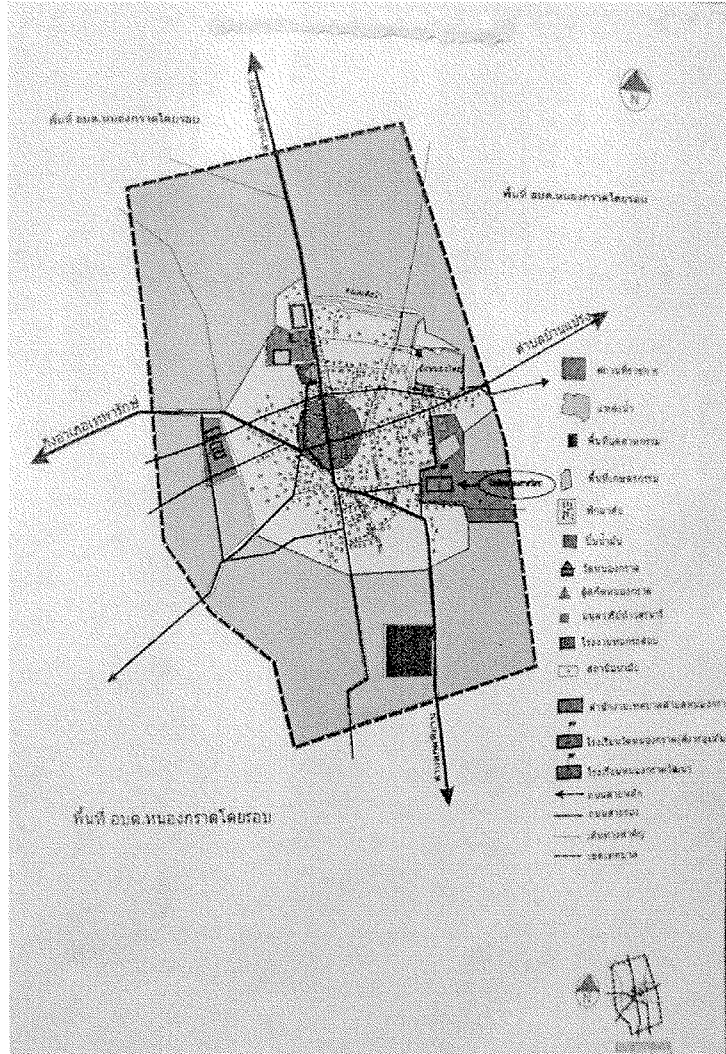
ด้านตะวันออก จากหลักเขตที่ ๒ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ ๓ ซึ่งอยู่ริมถนนไปบ้านหนองแหน ฟากเหนือ ตรงจุดที่อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางที่ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) บรรจบกับถนนกำลังเอกตามแนวถนนกำลังเอก ไปทางทิศตะวันออก ระยะ ๑,๖๐๐ เมตร

จากหลักเขตที่ ๓ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านถนน ไปบ้านหนองแหนถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ฟากตะวันออก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร ตรงจุดที่อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางที่ถนนกำลังเอก บรรจบกับทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ตามแนวทางหลวงหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะ ๒,๐๐๐ เมตร

ด้านตะวันตก..

ด้านตะวันตก จากหลักเขตที่ ๕ เป็นเส้นขนานกับศูนย์กลางทางหลวงหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด่านขุนทด) – บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปิง) ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านถนนไปบ้านหนองหัน บรรจบกับหลักเขตที่ ๑

แผนที่แสดงขอบเขตการปกครองของเทศบาลตำบลหนองกรด

๒. การปกครองและประชากร

๒.๑ ด้านการปกครอง

เทศบาลตำบลหนองกรดแบ่งการปกครองเป็น ๖ หมู่บ้าน ๘ ชุมชน ได้แก่ ชุมชนที่ ๑ หนองกรด หมู่ที่ ๓, ชุมชนที่ ๒ ชุมชนปากน้ำสามัคคี หมู่ที่ ๓, ชุมชนที่ ๓ ชุมชนโกรกสมอ หมู่ที่ ๔, ชุมชนที่ ๔ ชุมชนหนองยายหอม หมู่ที่ ๑๓, ชุมชนที่ ๕ ชุมชนหนองกรดพัฒนา หมู่ที่ ๑๓ , ชุมชนที่ ๖ ชุมชนสุขสันต์ หมู่ที่ ๑๔, ชุมชนที่ ๗ ชุมชนใหม่แหลมทอง หมู่ที่ ๑๕, ชุมชนที่ ๘ ชุมชนเทวานิมิต หมู่ที่ ๑๖

๒.๒ ด้านประชากร...

๒.๒ ด้านประชากร

ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน ๔,๑๐๓ จำแนก เป็นชาย จำนวน ๑,๙๗๕ คน เป็นหญิง จำนวน ๒,๑๒๘ คน

ตาราง ๑.๑ ประชากรในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)			จำนวน หลังคาเรือน	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
	ชาย	หญิง	รวม		
๒๕๕๑	๑,๙๙๒	๒,๑๑๘	๔,๑๑๐	๑,๑๓๑	๔๙๘.๗๙
๒๕๕๒	๑,๙๙๐	๒,๑๑๐	๔,๑๐๐	๑,๑๔๔	๔๙๗.๕๗
๒๕๕๓	๑,๙๘๗	๒,๑๐๙	๔,๐๙๖	๑,๑๕๓	๔๙๗.๐๘
๒๕๕๔	๑,๙๘๗	๒,๐๘๙	๔,๐๗๖	๑,๑๗๗	๔๙๔.๖๖
๒๕๕๕	๑,๙๖๙	๒,๐๙๙	๔,๐๖๘	๑,๑๙๐	๔๙๓.๖๙
๒๕๕๖	๑,๙๖๙	๒,๑๐๖	๔,๐๗๕	๑,๒๐๔	๔๙๔.๕๔
๒๕๕๗	๑,๙๘๘	๒,๑๒๙	๔,๑๑๗	๑,๒๒๘	๔๙๙.๖๔
๒๕๕๘	๑,๙๗๙	๒,๑๒๖	๔,๑๐๕	๑,๒๔๖	๔๙๘.๑๘
๒๕๕๙	๑,๙๘๒	๒,๑๓๑	๔,๑๑๓	๑,๒๕๗	๔๙๙.๑๕
๒๕๖๐	๑,๙๗๙	๒,๑๒๗	๔,๑๐๖	๑,๒๙๑	๔๙๘.๓๐
๒๕๖๑	๑,๙๗๒	๒,๑๒๖	๔,๐๙๘	๑,๓๐๕	๔๙๗.๓๓
๒๕๖๒	๑,๙๗๕	๒,๑๒๘	๔,๑๐๓	๑,๓๑๒	๔๙๗.๙๔

ที่มา : สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองกรด

โดยมีจำนวนประชากรแฝงอยู่ในเขตเทศบาลประมาณ ๑๐๐ คน ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน และมีประชาชนที่ย้ายออกไปประกอบอาชีพในเขตต่างจังหวัดจำนวนมาก เนื่องจากประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ การหางานต่างถิ่น เลือกลงงาน ส่งผลให้ประชากรลดลง

๓. การคมนาคม การจราจร

๓.๑ ถนน สะพาน

เทศบาลตำบลหนองกรด มีเส้นทางการคมนาคมติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำเลที่ตั้งของเทศบาลตำบลหนองกรด นับได้ว่าเป็นเส้นทางการคมนาคมสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคต่างๆ สามารถสัญจรไปมาได้โดยสะดวก โดยใช้ถนนสายบำเหน็จณรงค์ –ด่านขุนทด

๓.๒ ทางรถยนต์

- ระยะทางจากกรุงเทพมหานคร – เทศบาลตำบลหนองกรด ๒๕๐ กิโลเมตร
- ระยะทางจากเทศบาลตำบลหนองกรด - จังหวัดนครราชสีมา ๘๐ กิโลเมตร

๓.๓ ทางรถยนต์มีทางหลวง(กรมทางหลวง) ผ่าน ๑ สาย ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินสายบำเหน็จณรงค์ – ด่านขุนทด

๓.๔ ทางรถยนต์ (รพช.) ผ่าน ๑ สาย (ได้รับถ่ายโอนจากกรมทางหลวงชนบท) ได้แก่

- สายโกรกสมอ – เทพารักษ์

๓.๕ ถนนในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด

สภาพถนนในเขตเทศบาล ปัจจุบันส่วนมากอยู่ในสภาพดี มีถนนที่รับการปรับปรุงเป็นมาตรฐานประมาณ ๘๕ เส้นทาง ซึ่งถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาล ทั้งหมด ๑๐๑ สาย ระยะทาง รวม ๓๒.๒๕๔ กิโลเมตร (ที่มา : ข้อมูลสำรวจชั้นปฐมภูมิกองช่าง ณ สิ้นสุด พฤษภาคม ๒๕๖๒)

- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๘๔ สาย ระยะทางรวม ๒๓.๗๓๓ กิโลเมตร

- อื่น ๆ ได้แก่

(๑) ถนนลาดยาง	๑ สาย	ระยะทางรวม	๑.๓๓๐ กิโลเมตร
(๒) ถนนหินคลุก	๑๖ สาย	ระยะทางรวม	๗.๑๙๑ กิโลเมตร
(๓) ถนนลูกรัง	- สาย	ระยะทางรวม	- กิโลเมตร
(๔) ถนนดินเดิม	๓ สาย	ระยะทางรวม	๑.๕๐๐ กิโลเมตร

โดยถนนสายหลักที่ใช้ในการคมนาคม และสัญจรไปมาภายในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด คือ ถนนสายด่านขุนทด-บำเหน็จณรงค์ ถนนสายกำลังเอก (เทศบาล ๙)

- ๓.๖ แม่น้ำ/คลอง ที่ใช้สัญจรทางน้ำ -ไม่มี-

๔. การสาธารณสุข

๔.๑ การประปา

เทศบาลตำบลหนองกรด ได้มีน้ำประปาบริการประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองกรดโดยได้รับน้ำประปาจาก การประปาส่วนภูมิภาคบำเหน็จณรงค์ แต่ยังไม่ทั่วถึงทุกครัวเรือน จำนวนหลังคาเรือนที่มีน้ำประปาใช้ ประมาณ ๑,๓๑๒ หลังคาเรือน (ข้อมูล ณ พฤษภาคม ๒๕๖๒) ในปีงบประมาณนี้ คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลหนองกรด ได้มีนโยบายที่จะดำเนินการให้ประชาชนได้มีน้ำประปาใช้อย่างทั่วถึง

๔.๒ การไฟฟ้า...

๔.๒ การไฟฟ้า

ปัจจุบันการดำเนินการจำหน่ายไฟฟ้า ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด อยู่ในความรับผิดชอบ และดำเนินงานโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอตาบหนองกรด โดยจ่ายกระแสไฟฟ้าภายในเขตเทศบาล อำเภอและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อจ่ายให้กับบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ธุรกิจบริการ อุตสาหกรรมและหน่วยงานราชการ เป็นต้น ในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทั่วถึง ทุกหลังคาเรือน จำนวนหลังคาเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๑,๓๑๒ หลังคาเรือน และไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน ๓๕๐ โคม (ที่มา : ข้อมูลสำรวจชั้นปฐมภูมิ กองช่าง ณ สิ้นสุด พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๔.๓ โทรศัพท์

ในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด มีโทรศัพท์แบบคู่สายขององค์การโทรศัพท์มาให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งปัจจุบันประชาชนได้ใช้โทรศัพท์ของ ระบบ ทีทีแอนด์ที มาทำการติดตั้งให้ และประเภทมีผู้ดูแล ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน และก็มีประเภทโทรศัพท์มือถือ (โทรศัพท์เคลื่อนที่) ส่วนใหญ่จะมีใช้ในทุกลุ่ม จำนวนโทรศัพท์ส่วนบุคคลในพื้นที่ จำนวน ๖๓ หมายเลข
 จำนวนโทรศัพท์สาธารณะในเขตพื้นที่ จำนวน ๑ หมายเลข
 จำนวนโทรศัพท์ส่วนราชการ จำนวน ๔ หมายเลข

๔.๔ การไปรษณีย์โทรเลข

ในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด ซึ่งเป็นเทศบาลแห่งที่ ๒ ของอำเภอตาบหนองกรด ซึ่งมีระยะทางสัญจรไปมา ๒๐ กิโลเมตร ซึ่งหน่วยงานราชการส่วนใหญ่ยังคงตั้งอยู่ในเขตใกล้เคียงอำเภอตาบหนองกรด ปัจจุบันเทศบาลตำบลหนองกรด ได้รับการบริการในเรื่องของการไปรษณีย์โทรเลขสาขาย่อยมาติดตั้งในเขตเทศบาลเพื่อให้บริการประชาชนในเขตเทศบาลและประชาชนบริเวณใกล้เคียง (เฉพาะไปรษณีย์ากร)

๔.๕ ระบบหอกระจายข่าว (เสียงไร้สาย)

ระบบหอกระจายข่าวของเทศบาล สามารถให้บริการข่าวสารให้กับประชาชนได้ประมาณ ร้อยละ ๙๐

๔.๖ หน่วยงานที่มีข่ายวิทยุสื่อสารในพื้นที่

- เทศบาลตำบลหนองกรด
- จุดสกัดหนองกรด ของสถานีตำรวจภูธรตาบหนองกรด

๕. ลักษณะการใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดินของราษฎรในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด มีดังนี้

- พื้นที่พักอาศัย	จำนวน	๙๐๐	ไร่
- พื้นที่พาณิชยกรรม	จำนวน	๕	ไร่
- พื้นที่ตั้งหน่วยงานของรัฐ	จำนวน	๘๐	ไร่
- สวนสาธารณะ / นันทนาการ	จำนวน	๓๐๐	ไร่
- พื้นที่เกษตรกรรม	จำนวน	๓,๗๘๕	ไร่
- พื้นที่อุตสาหกรรม	จำนวน	๒๐	ไร่
- พื้นที่ตั้งสถานศึกษา	จำนวน	๖๐	ไร่
- พื้นที่ว่าง	จำนวน	-	ไร่

๖. ด้านเศรษฐกิจ

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ/รายได้ประชากร

ลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด โดยทั่วไป ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ในพื้นที่ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น

- การเกษตรกรรม ได้แก่ ทำไร่ ทำนา ทำสวนผลไม้ ปลูกผัก
- ร้านขายของชำ
- ปศุสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงไก่ฟาร์ม โค กระบือ เป็ด สุกร
- การบริการ
- อื่น ๆ

รายได้เฉลี่ยของประชากร คิดเป็น ๓๐,๐๐๐.- บาท/คน/ปี

๖.๒ ด้านเกษตรกรรม

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ในพื้นที่ทั่วไปในเขตเทศบาล ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณร้อยละ ๖๐ ประกอบอาชีพปศุสัตว์ร้อยละ ๒๐ ประกอบอาชีพรับจ้างร้อยละ ๑๕ และประกอบอาชีพด้านบริการร้อยละ ๕

๖.๓ การพาณิชยกรรม/การบริการ

การพาณิชย์ส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด ไม่มีแหล่งเงินทุนหรือแหล่งเงินทุนตั้งอยู่ในเขตเทศบาล แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่แล้วมาจากธนาคารที่อยู่ในเขตอำเภออื่น ๆ และยังมีแหล่งเงินทุนของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหนองกรด และนอกจากนี้ก็เป็นของนายทุนซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง สถานประกอบการด้านการพาณิชยกรรมและการบริการ เช่น

๑. สถานประกอบการด้านพาณิชยกรรม

ก. สถานบริการน้ำมัน	จำนวน	๕	แห่ง
ข. ตลาดสด	จำนวน	๑	แห่ง
ค. ร้านค้าทั่วไป	จำนวน	๓๐	แห่ง

๒. สถานประกอบการเทศบาลนิชย์

ก. โรงฆ่าสัตว์ จำนวน - แห่ง

ข. สถานธนาบาล จำนวน - แห่ง

๓. สถานประกอบการด้านบริการ

ก. โรงแรม จำนวน - แห่ง

ข. ธนาคาร จำนวน - แห่ง

ค. สถานที่จำหน่ายอาหาร ตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข ๑๒ แห่ง

๖.๔ การอุตสาหกรรม

ลักษณะอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด โดยส่วนใหญ่แล้วยังเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือนอุตสาหกรรมที่ประกอบการอยู่ในเขตเทศบาล ได้แก่

- โรงสีข้าว	มีจำนวน ๓ แห่ง
- โรงงานผลิตถุงพลาสติก	มีจำนวน - แห่ง
- โรงน้ำดื่ม (อุตสาหกรรมครัวเรือน)	มีจำนวน ๑ แห่ง
- อุตสาหกรรมครัวเรือน	มีจำนวน - แห่ง
- กลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพฯ	มีจำนวน ๒ แห่ง
- กลุ่มผลิตอาหารสัตว์	มีจำนวน - แห่ง
- กลุ่มอาชีพชุมชน	มีจำนวน ๖ ชุมชนได้แก่
๑. กลุ่มอาชีพผลิตดอกไม้จันทน์	ชุมชนโกรกสมอ/ชุมชนสุขสันต์
๒. กลุ่มอาชีพทำหมอนฟักทอง/ทอเสื่อกกแปรรูปเห็ดและน้ำมะนาวพร้อมดื่ม	ชุมชนหนองกรดพัฒนา/ ชุมชนหนองยายหอม
๓. กลุ่มอาชีพทอผ้ามัดหมี่และทอเสื่อกก	ชุมชนใหม่แหลมทอง
๔. กลุ่มอาชีพผลิตข้าวซ้อมมือ ขนมทองม้วน และกล้วยฉาบรสต่างๆ	ชุมชนเทวานิมิต

(ที่มา:งานจัดเก็บรายได้ กองคลัง ข้อมูล ณ สิ้นสุด มิถุนายน ๒๕๖๒)

๖.๕ การท่องเที่ยว

ปัจจุบันในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด มีแหล่งหรือสถานที่ที่เหมาะสมที่จะปรับปรุงใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้และเทศบาลกำลังดำเนินการที่จะปรับปรุงหนองใหญ่ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีพื้นที่ประมาณ ๑๘๐ ไร่ เหมาะสำหรับการปรับปรุงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในอนาคตตลอดจนเป็นที่พักผ่อนและออกกำลังกายสำหรับประชาชน

๖.๖ การปศุสัตว์

สำหรับการปศุสัตว์ ในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด ประชาชนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค กระบือ สุกร เป็ด และไก่

๗. การศาสนา วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

๗.๑ ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในเขตเทศบาลตำบลหนองกราด มีวัด จำนวน ๑ แห่ง พระภิกษุ ๑๐ รูป สามเณร - รูป ผู้นับถือศาสนาอื่น คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลตำบลหนองกราด

๗.๒ วัฒนธรรม

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองกราด ดังนี้

๑) ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือน พฤศจิกายน

กิจกรรมสังเขป มีการจัดงานประเพณีลอยกระทง ประกวดนางนพมาศ จัดทำกระทงประกวดแข่งขันกัน แต่ละชุมชน ฯลฯ

๒) ประเพณีสงกรานต์ ประมาณเดือน เมษายน

กิจกรรมสังเขป มีการจัดงานสงกรานต์ในส่วนราชการและจัดงานในแต่ละชุมชน และที่วัดโดยจัดรวมที่วัดหนองกราด รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่และพระสงฆ์ตลอดจนจัดการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

๓) ประเพณีงานเข้าพรรษา ประมาณเดือน กรกฎาคม

กิจกรรมสังเขป มีการจัดงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาระหว่างหน่วยงานราชการ เช่น เทศบาล โรงเรียน ชุมชน โดยตั้งขบวนแห่จากลานย่าโมไปร่วมที่วัดหนองกราดเพื่อถวายเทียน จำพรรษา ณ ที่วัดหนองกราด โดยมีตัวแทนจากหน่วยงาน และกลุ่มต่าง ๆ ร่วมกัน

๔) ประเพณีงานวันออกพรรษา ประมาณเดือน ตุลาคม

กิจกรรมสังเขป จะมีการจัดงานที่วัดหนองกราด โดยมีประชาชนหรือชาวบ้านร่วมกันจัดงาน มีมหรสพฉลอง และมีการละเล่นต่าง ๆ เพื่อหารายได้เข้าวัด ฯลฯ

๕) ประเพณี งานฉลองชัยชนะของท้าวสุรนารี ประมาณเดือน มีนาคม

กิจกรรมสังเขป มีการจัดงานที่บริเวณลานย่าโมในเขตเทศบาลตำบลหนองกราด มีการทำบุญตักบาตรกลางคืนมีมหรสพฉลอง ฯลฯ

๖) ประเพณี งานรัฐพิธี ประมาณเดือน กรกฎาคม

กิจกรรมสังเขป มีการจัดงานทำบุญตักบาตรเฉลิมฉลองติดไฟฟ้าประดับทั่วทุกชุมชน และหน่วยงานราชการ ร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกัน ฯลฯ

๗) ประเพณี งานรัฐพิธี ประมาณเดือน มิถุนายน

กิจกรรมสังเขป มีการจัดงานทำบุญตักบาตรเฉลิมฉลองติดไฟฟ้าประดับทั่วทุกชุมชน และหน่วยงานราชการ ร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกัน ฯลฯ

๘. การศึกษา

ตาราง ๑.๒ แสดงด้านการศึกษามีสถานที่หรือมีกิจกรรมที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองกรดมี ดังนี้

สังกัด	ห้องเรียน	สพฐ.	สช.	กรมสามัญฯ	กรมอาชีวฯ	รวม
ศูนย์พัฒนาก่อนวัยเรียน						
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก						
๑) จำนวนโรงเรียน	๑	-	-	-	-	๑
๒) จำนวนห้องเรียน	๒	-	-	-	-	๒
๓) จำนวนนักเรียน	๖๐	-	-	-	-	๖๐
๔) จำนวนครู อาจารย์	๔	-	-	-	-	๔
ระดับก่อนประถมศึกษา						
๑) จำนวนโรงเรียน	-	๑	-	-	-	๑
๒) จำนวนห้องเรียน	-	๑	-	-	-	๑
๓) จำนวนนักเรียน	-	๒๙	-	-	-	๒๙
๔) จำนวนครู อาจารย์	-	๒	-	-	-	๒
ระดับประถมศึกษา						
๑) จำนวนโรงเรียน	-	๑	-	-	-	๑
๒) จำนวนห้องเรียน	-	๖	-	-	-	๖
๓) จำนวนนักเรียน	-	๑๕๗	-	-	-	๑๕๗
๔) จำนวนครู อาจารย์	-	๑๑	-	-	-	๑๑
ระดับมัธยมศึกษา						
๑) จำนวนโรงเรียน	-	-	-	๑	-	๑
๒) จำนวนห้องเรียน	-	-	-	๑๓	-	๑๓
๓) จำนวนนักเรียน	-	-	-	๒๗๗	-	๒๗๗
๔) จำนวนครู อาจารย์	-	-	-	๒๓	-	๒๓
ระดับอาชีวศึกษา						
๑) จำนวนโรงเรียน	-	-	-	-	-	-
๒) จำนวนห้องเรียน	-	-	-	-	-	-
๓) จำนวนนักเรียน	-	-	-	-	-	-
๔) จำนวนครู อาจารย์	-	-	-	-	-	-

(ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๒ โรงเรียนวัดหนองกรด (สังวรอุปถัมภ์), โรงเรียนหนองกรดวัฒนา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองกรด)

๙. การกีฬา นันทนาการ/พักผ่อน

- ๑) สนามกีฬาเอนกประสงค์ จำนวน ๑ แห่ง (เทศบาลตำบลหนองกรด)
- ๒) สนามบาสเก็ตบอล จำนวน ๑ แห่ง (รร.หนองกรดวัฒนา)
- ๓) สระว่ายน้ำ จำนวน - แห่ง
- ๔) สวนสาธารณะ จำนวน ๑ แห่ง (สวนสาธารณะย่าโม)
- ๕) สนามฟุตบอล จำนวน ๓ แห่ง (รร.หนองกรดวัฒนา, รร.วัดหนองกรด (สังวรอุปถัมภ์)และเทศบาลตำบลหนองกรด)
- ๖) สนามตะกร้อ จำนวน ๓ แห่ง (รร.วัดหนองกรด (สังวรอุปถัมภ์), รร. หนองกรดวัฒนา และเทศบาลตำบลหนองกรด)
- ๗) ห้องสมุดประชาชน จำนวน ๑ แห่ง (วัดหนองกรด)
- ๘) สนามเด็กเล่น จำนวน ๒ แห่ง (เทศบาลตำบลหนองกรดและโรงเรียนวัดหนองกรด (สังวรอุปถัมภ์))
- ๙) อื่น ๆ ระบุ - แห่ง

๑๐. สาธารณสุข

- ๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกรด
- ๒) ศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน ๑ แห่ง
- ๓) คลินิกเอกชน จำนวน ๔ แห่ง
- ๔) บุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกรด
  - พยาบาล จำนวน ๓ คน
  - นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน ๓ คน
  - เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน - คน
  - อสม. จำนวน ๒๗๔ คน
- ๕) ผู้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลสังกัด (จำนวนต่อปี)
  - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกรด ๑๔,๗๔๕ คน จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖) สาเหตุของการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกรด
  - อุบัติเหตุ ๒,๐๓๖ ราย/ปี คิดเป็นงบประมาณในการรักษา ทั้งสิ้น ๒๔๔,๓๒๐ บาท
  - สาเหตุอื่น ๆ ๑๔,๗๔๕ ราย/ปีคิดเป็นงบประมาณในการรักษา ทั้งสิ้น ๒,๐๒๗,๖๔๐ บาท
- ๗) ประเภทการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกรด ๕ อันดับแรก
  ๑. ระบบย่อยอาหารรวมถึงโรคในช่องปาก
  ๒. โรคในระบบกล้ามเนื้อและเอ็นอักเสบ
  ๓. โรคในระบบทางเดินหายใจ
  ๔. โรคในระบบไหลเวียนเลือด
  - ๕.โรคที่เกิดจากอาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่ตรวจจากทางคลินิก (ข้อมูล ณ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๒ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกรด)

๑๑. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- ๑) สถิติเพลิงไหม้ในรอบปี (๑ ม.ค. - ๓๑ ธ.ค.) จำนวน - ครั้ง
- ๒) ความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจากเหตุเพลิงไหม้ในรอบปีที่ผ่านมา
 คิดเป็น ผู้เสียหายชีวิต - คน บาดเจ็บ - คน
 ทรัพย์สินมูลค่า - บาท (เฉพาะในเขตเทศบาล)
- ๓) รถยนต์บรรทุกน้ำ จำนวน ๒ คัน แยกเป็น
 คันที่ ๑ จุน้ำได้ ๑๐,๐๐๐ ลบ.ม. ซื้อเมื่อ ๑๘ พ.ย. ๓๖
 คันที่ ๒ จุน้ำได้ ๑๐,๐๐๐ ลบ.ม. ซื้อเมื่อ ๒๙ ธ.ค. ๔๐
- ๔) เครื่องดับเพลิงชนิด หาบหาม จำนวน - เครื่อง
- ๕) พนักงานดับเพลิง จำนวน ๒ คน
- ๖) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวน ๑๖๙ คน
- ๗) การฝึกซ้อมบรรเทาสาธารณภัยฝ่ายพลเรือน ปีที่ผ่านมา จำนวน ๑๐ คน

๑๒. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

๑๒.๑ ภูมิอากาศ

- ๑) อุณหภูมิสูงสุด ๔๑ องศาเซลเซียส ต่ำสุด ๒๓ องศาเซลเซียส
 อุณหภูมิเฉลี่ยเดือน มี.ค.- มิ.ย. ประมาณ ๓๘ องศาเซลเซียส
 อุณหภูมิเฉลี่ยเดือน ก.ค.-ต.ค. ประมาณ ๓๕ องศาเซลเซียส
 อุณหภูมิเฉลี่ยเดือน พ.ย.-ก.พ. ประมาณ ๒๕ องศาเซลเซียส
- ๒) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย สูงสุด พ.ศ.๒๕๒๕ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุด พ.ศ.๒๕๔๑
 ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเดือน มี.ค.-มิ.ย. ๑๓๑.๕๒ มม.
 ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเดือน ก.ค.-ต.ค. ๑๓๖.๒๒ มม.
 ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเดือน พ.ย.-ก.พ. ๑๘.๑๖ มม.

๑๒.๒ แหล่งน้ำ

- ๑) หนอง บึง จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่
 - หนองใหญ่ คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.
 - หนองกรด คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๖๔,๐๐๐ ลบ.ม.
 - หนองบังตา คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ลบ.ม.
 - หนองหัวช้าง คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ลบ.ม.
- ๒) คลอง ลำธาร ห้วย จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่
 - คลองหนองหัวช้าง
 - คลองหนองบังตา

๑๒.๓ การระบายน้ำ

- ๑) พื้นที่น้ำท่วมถึง คิดเป็นร้อยละ ๕ ของพื้นที่ทั้งหมด

๒) ระยะเวลาเฉลี่ยที่น้ำท่วมขังนานที่สุด ๑ วัน ประมาณช่วงเดือนสิงหาคม

/๓) เครื่องสูบน้ำ...

๓) เครื่องสูบน้ำ

ก. เครื่องที่ ๑ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓ นิ้ว

ข. เครื่องที่ ๒ เส้นผ่าศูนย์กลาง - นิ้ว

๑๒.๔ น้ำเสีย

๑) ปริมาณน้ำเสีย ๑,๐๐๐ ลบ.ม./วัน

๒) ระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้ รวม ๑ แห่ง

๓) น้ำเสียที่บำบัดได้ จำนวน - ลบ.ม./วัน

- ค่า BOD. ในคลอง/ทางระบายน้ำสายหลัก

๑๒.๕ ขยะ

๑) ปริมาณขยะ ๔ ตัน/วัน

๒) รถยนต์ที่ใช้จัดเก็บขยะ รวม ๔ คัน แยกเป็น

ก. รถยนต์คันที่ ๑ รถเก็บขนขยะขนาด ๑๒ ลบ.หลา ซื้อเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๒

ข. รถยนต์คันที่ ๒ รถเก็บขนขยะขนาด ๔ ลบ.หลา ซื้อเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๒

ค. รถยนต์คันที่ ๓ รถเก็บขนขยะขนาด ๑๐ ลบ.หลา ซื้อเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๐

ง. รถยนต์คันที่ ๔ รถเก็บขนขยะขนาด ๑๐ ลบ.ม. ซื้อเมื่อ พ.ศ.๒๕๖๒

๓) ขยะที่เก็บขนได้ จำนวน ๒๐ ลบ.ม./วัน

๔) ขยะที่กำจัดได้ จำนวน ๒๐ ลบ.ม./วัน

- กำจัดขยะโดยวิธีฝังกลบอย่างถูกสุขลักษณะ และกองบนพื้นแล้วเผา

๕) ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่กำลังใช้ จำนวน ๒๐ ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่ อบต.หนองกรด

- ห่างจากเขตท้องถื่นเป็นระยะทาง ๓ กม.

- ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่ใช้ไปแล้ว จำนวน ๕ ไร่

- เหลือที่ดินกำจัดขยะได้อีก จำนวน ๑๕ ไร่

- คาดว่าจะสามารถกำจัดขยะได้อีก ๕-๑๐ ปี

๖) สภาพการเป็นเจ้าของที่ดินสำหรับกำจัดขยะ

- ท้องถื่น จัดซื้อเอง เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๐ ราคา ๑๘๐,๐๐๐ บาท

- อื่น ๆ

๗) ที่ดินสำรองที่เตรียมไว้สำหรับกำจัดขยะ จำนวน ๑๕ ไร่

๑๓. ด้านการเมือง - การบริหาร

๑๓.๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริการงานของเทศบาลตำบลหนองกรด

เทศบาลตำบลหนองกรด ได้รับการยกฐานะมาจากสุขาภิบาลหนองกรด ตามพระราชบัญญัติ การเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ โดยมีการบริการและโครงสร้างการจัดองค์กร อำนาจหน้าที่ ดังนี้

/๑.การบริหาร..

๑. การบริหาร เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ในรูปแบบการบริหารของคณะผู้บริหารเทศบาล ซึ่งการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองกรด ประกอบด้วยองค์กร ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายสภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๑๒ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตเทศบาล เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

๑.๒ ฝ่ายบริหารเทศบาล ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี พร้อมรองนายกเทศมนตรีอีก จำนวน ๒ คน มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมรับผิดชอบการบริหารกิจการของเทศบาลและผู้รับผิดชอบนโยบายหรืองานต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นหน้าที่โดยเฉพาะของคณะผู้บริหารเทศบาล โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า และให้ปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาและดูแลรับผิดชอบพนักงานเทศบาลตลอดจนลูกจ้าง และรับผิดชอบงานทั่วไปของเทศบาล

๒. โครงสร้างและองค์กรในการดำเนินงาน

องค์กรเทศบาล ประกอบด้วย สภาเทศบาลและคณะผู้บริหาร สภาเทศบาลตำบลหนองกรด ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๑๒ คน ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล สภาเทศบาล มีประธานสภาเทศบาล ๑ คน และรองประธานสภา ๑ คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาล ตามมติของสภาเทศบาลและมีปลัดเทศบาลเป็นเลขานุการสภา เทศบาลโดยตำแหน่ง คณะผู้บริหารเทศบาล ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน และรองนายกเทศมนตรี จำนวน ๒ คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน และเลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน ซึ่งนายกเทศมนตรีแต่งตั้ง (มาตรา ๔๘ อัญญัติ) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

เทศบาลตำบลหนองกรด ปัจจุบันเป็นเทศบาลขนาดเล็กมีการจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในเทศบาลออกเป็น ๗ ส่วน

๑. สำนักปลัดเทศบาล มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานทะเบียนราษฎร งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง งานวิเคราะห์นโยบายและแผน งานนิติการ งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำงบประมาณ ฯลฯ

๒. กองคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานแผนที่ภาษี งานผลประโยชน์ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุและทรัพย์สิน งานพัฒนารายได้ งานเร่งรัดรายได้ งานทะเบียนทรัพย์สิน ฯลฯ

๓. กองช่าง มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานวิศวกรรม งานสถาปัตยกรรม งานผังเมือง งานสาธารณูปโภค งานสวนสาธารณะ ฯลฯ

๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานสุขาภิบาลและอนามัย สิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด งานเผยแพร่และฝึกอบรม งานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ งานสัตว์แพทย์ งานศูนย์บริการสาธารณสุข

๕. กองการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานบริหารการศึกษา งานพัฒนาการศึกษา ฯลฯ

๖. กองสวัสดิการสังคม มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานสวัสดิการผู้สูงอายุ คนพิการ คนไร้ที่พึ่งและเด็กด้อยโอกาส

/๗.หน่วยงาน..

๗. หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่รับผิดชอบงานตรวจสอบบัญชี ทะเบียน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง งานตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน งานตรวจสอบภาษีทั้งภายนอกและภายใน ฯลฯ

โดยมี ปลัดเทศบาลตำบลหนองกรด เป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบดูแลในงานประจำทั่วไปของเทศบาล

๓. อัตรากำลังพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง ของเทศบาลตำบลหนองกรดพนักงานเทศบาล มี ๒ ประเภท คือ

-พนักงานเทศบาลสามัญ

-พนักงานครูเทศบาล แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) พนักงานครูเทศบาลที่สังกัดสถานศึกษา

๒) พนักงานครูเทศบาลที่ไม่สังกัดสถานศึกษา

เทศบาลตำบลหนองกรด มีอัตรากำลังพนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล และลูกจ้างทั้งหมดจำนวน ๔๑ อัตรา (ข้อมูล ณ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๒ สำนักปลัดเทศบาล) ประกอบด้วย

- พนักงานเทศบาลสามัญ	จำนวน	๒๒	คน
- พนักงานครูเทศบาล	จำนวน	๑	คน
- ลูกจ้างประจำ	จำนวน	๖	คน
- พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน	๙	คน
- พนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน	๓	คน
รวม	จำนวน	๔๑	คน

๑๓.๒ การคลังของท้องถิ่น

-การบริการรายรับในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง ๕ ปี

-การบริหารรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง ๕ ปี

ปี	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑
รายรับ	๓๖,๐๗๕,๕๔๕.๓๗	๓๐,๔๗๔,๔๐๔.๔๑	๒๖,๕๙๒,๓๙๙.๙๔	๓๒,๔๑๒,๓๘๐.๒๑	๓๔,๕๗๓,๒๒๘.๖๖
รายจ่าย	๓๓,๑๐๑,๗๓๒.๕๕	๒๖,๗๕๓,๘๓๙.๕๕	๒๙,๗๖๒,๓๗๘.๒๗	๓๗,๘๙๐,๘๑๓.๘๘	๓๘,๕๗๑,๘๘๒.๘๒

๑๓.๓ การดำเนินกิจการพาณิชย์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือขององค์กรชุมชน

๑) เทศบาลได้จัดให้มีตลาดสดสำหรับประชาชนได้นำสินค้ามาจำหน่าย

๒) มีกลุ่มสหกรณ์สตรีแม่บ้านที่มีที่สำหรับจำหน่ายสินค้าให้กับสมาชิกกลุ่ม

๑๓.๔ บทบาท/การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมืองและการบริหาร

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด มีความตื่นตัวทางการเมืองค่อนข้างสูง ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, สมาชิกวุฒิสภา, สมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาล

/นอกจาก...

นอกจากนี้ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือการแต่งตั้งและเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนย่อย เพื่อเป็น ตัวแทนของ ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลหนองกรด ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารงาน ซึ่ง จากสภาพปัญหาต่าง ๆ จึงต้องมีการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานที่ดี และต้องได้รับความร่วมมือจาก ประชาชน ผนึกกำลังรวมตัวกันเพื่อพัฒนา ชุมชนของตนเองในทุก ๆ ด้าน เทศบาลจึงจัดตั้งชุมชนย่อยภายในเขต เทศบาล จำนวน ๘ ชุมชน เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ดังนี้

ชุมชนที่ ๑	ชุมชนหนองกรด	หมู่ที่ ๓
ชุมชนที่ ๒	ชุมชนปากน้ำสามัคคี	หมู่ที่ ๓
ชุมชนที่ ๓	ชุมชนโกรกสมอ	หมู่ที่ ๔
ชุมชนที่ ๔	ชุมชนหนองยายหอม	หมู่ที่ ๑๓
ชุมชนที่ ๕	ชุมชนหนองกรดพัฒนา	หมู่ที่ ๑๓
ชุมชนที่ ๖	ชุมชนสุขสันต์	หมู่ที่ ๑๔
ชุมชนที่ ๗	ชุมชนใหม่แหลมทอง	หมู่ที่ ๑๕
ชุมชนที่ ๘	ชุมชนเทวานิมิต	หมู่ที่ ๑๖

๑๔. สถิติและข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งของเทศบาลตำบลหนองกรด

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖
จำนวน ๓,๒๕๘ คน อัตราผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมาโดยเฉลี่ย ร้อยละ ๘๑.๖๕
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๗
จำนวน ๓,๒๕๐ คน อัตราผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมาโดยเฉลี่ย ร้อยละ ๘๔.๕๐
ข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกรด เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖
ข้อมูลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองกรด เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๗
(ที่ : สำนักปลัดเทศบาล)

๑๕. การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสวัสดิการของประชาชน

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด นับได้ว่าได้รับการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนี้

๑. เทศบาลตำบลหนองกรด อยู่ห่างสถานีตำรวจภูธรอำเภอตำบลชุมพล เป็นระยะทาง ๒๐ กิโลเมตร แต่เทศบาลก็ได้รับการสนับสนุนตุ้มยามในเขตเทศบาล โดยมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจรวม ๒ นาย

๒. ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลหนองกรด โดยมีการอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนทั้งในเขตเทศบาลและบริเวณโดยรอบ (ข้อมูล ณ วันสิ้นสุดปี ๒๕๖๐)

๒.๑	รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์	ขนาดบรรทุกน้ำ ๑๐,๐๐๐ ลิตร	จำนวน ๑ คัน
๒.๒	รถยนต์บรรทุกน้ำ	ขนาดบรรทุกน้ำ ๑๐,๐๐๐ ลิตร	จำนวน ๑ คัน

๒.๓ อัตรารักษา...

๒.๓ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประจำรถบรรทุกน้ำ	จำนวน	๗ คน
- ลูกจ้างประจำ	๑	คน
- พนักงานจ้างตามภารกิจ	๑	คน
๒.๔ รถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS)	จำนวน	๑ คัน
๒.๕ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	จำนวน	๑๖๙ คน

เทศบาลตำบลหนองกรด โดยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เตรียมพร้อมในการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนในเขตเทศบาลโดยรอบ เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) จัดเวร – ยาม เตรียมความพร้อมตลอด ๒๔ ชั่วโมง
- ๒) ตรวจสอบเช็คอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทุกชนิดให้พร้อมอยู่เสมอ
- ๓) ให้ความรู้กับสถานประกอบการในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและระงับ อัคคีภัย
- ๔) จัดฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขต
- ๕) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ

๓. ไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน ๓๕๐ โคม (ที่มา: ข้อมูลสำรวจ กองช่าง ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๐) จัดให้มีไฟฟ้าส่องแสงสว่างตามถนนและทางเดิน กระจายครอบคลุมในพื้นที่ส่วนใหญ่ของหมู่บ้านต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลหนองกรด เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในช่วงกลางคืน

๑๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลหนองกรดร่วมกันประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของเทศบาล ๑๐ ด้าน และ ๑๓ กลยุทธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำริ
  - ๑.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ
๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษา
  - ๒.๑ กลยุทธ์การพัฒนาทางการศึกษา
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร
  - ๓.๑ กลยุทธ์การพัฒนาทางการเกษตร
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม
  - ๔.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข
  - ๕.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ
  - ๕.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านสาธารณสุข
  - ๕.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านสุขภาวะ
๖. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
  - ๖.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

/๗. ยุทธศาสตร์...

๗. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา
  - ๗.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
  - ๗.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการศาสนาและวัฒนธรรม
๘. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
  - ๘.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการบริหารงาน
๙. ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
  - ๙.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย
๑๐. ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - ๑๐.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการที่เทศบาลตำบลหนองกรดได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ไว้จำนวน ๑๐ ยุทธศาสตร์ ดังนั้นจึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค หรือ การเข้าสู่ AEC ที่จะส่งผลกระทบต่อเทศบาลตำบลหนองกรด ในยุทธศาสตร์ต่างๆ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำริ

จะเห็นได้ว่าโครงการตามแนวพระราชดำริหลายโครงการถูกประยุกต์ใช้ให้เห็นเป็นรูปธรรมมากมายในการพัฒนาประเทศ และยังสามารถปรับใช้กับประเทศในกลุ่ม AEC เพราะการรวมกลุ่มเป็นประชาคมดังกล่าวได้อย่างเต็มภาคภูมินั้น จำเป็นต้องสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้มากพอและยั่งยืน ประชากรทุกคนในประเทศสมาชิกต้องแข็งแกร่งและเท่าเทียม นอกจากนี้แนวพระราชดำริของในหลวง เช่น แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ยังสามารถปรับใช้ได้กับชีวิตประจำวันของเราได้อย่างเป็นรูปธรรม จากโครงการหลายๆโครงการ แนวพระราชดำริหลายๆประการ นำมาสู่ชีวิตคนไทยที่ดีขึ้น จึงได้นำมาปรับใช้ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลหนองกรด

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษา

ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่คนไทยมีความเชี่ยวชาญในการสื่อสารน้อยกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน ดังนั้นเทศบาลตำบลหนองกรด ได้เห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในด้านรอบความคิด คือ แผนการศึกษาแห่งชาติ ที่จะมุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้ เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกันและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้าน การศึกษา โดยให้มีการร่วมมือกันใน ๓ ด้านคือ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษา

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร

เทศบาลตำบลหนองกรด ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเกษตร โดยส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ระบบน้ำ/ชลประทาน ปุ๋ย พันธุ์) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่สากล สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การพัฒนาศักยภาพของการเกษตรเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าภาคการเกษตร ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เกษตรกร

/๔.ยุทธศาสตร์...

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม

ปัญหาสังคมจะรุนแรงถ้าไม่ได้รับการวางแผนที่ดี เทศบาลตำบลหนองกรด เน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อชุมชน เพื่อลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในสังคม เช่น การส่งเสริมด้านสวัสดิการแจกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ โดยเป็นนโยบายระดับชาติ และการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ได้เป็นอย่างดี

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข

ปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญคงหนีไม่พ้น โรคติดต่อที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็น โรคเอดส์ ไข้เลือดออก SARs ไข้หวัดนกและโรคอื่นๆที่มีผลมาจากการเคลื่อนย้าย สัตว์เลี้ยง หรือเกิดมลภาวะซึ่ง มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน การแพร่ระบาดของโรคศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทศบาลตำบลหนองกรด ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการหลั่งไหลเข้ามาของผู้ใช้เส้นทางสาย ๒๒๑๗ จึงต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ถนน ป้ายจราจรที่มีภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่จำเป็น เป็นต้น

๗. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา

เทศบาลตำบลหนองกรด ต้องเร่งบูรณาการร่วมกับชุมชนเพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของไทย เป็นประเพณีที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา และเรียนรู้ขนบธรรมเนียมและประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น เพื่อพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนประเพณีแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวต่อไป

๘. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

เทศบาลตำบลหนองกรด มีแนวโน้มปรับปรุงประสิทธิภาพระบบบริหารงานและเพิ่มขีดสมรรถนะของเทศบาลให้มีศักยภาพในการเจริญเติบโต เพื่อรองรับกับการเป็นเมืองสำคัญ หรือเป็นศูนย์กลางความเจริญในระดับพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงโอกาสกับอาเซียน ทั้งในด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวบริการ การลงทุนและการค้า พัฒนาและยกระดับขีดสมรรถนะของส่วนราชการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมในเรื่องของการ ปรับเปลี่ยนโครงสร้างและกระบวนการ บุคลากร กฎ ระเบียบ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน โดยอาจจัดตั้ง ศูนย์การให้บริการประชาชน และการปฏิบัติงานของภาครัฐในประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเตรียมความพร้อมข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ ค้นหาแนวทางการเสริมสร้าง ความพร้อมในการพัฒนาข้าราชการอย่างมีระบบ เน้นความสำคัญของความร่วมมือในการพัฒนา ทักษะการบุคคลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของข้าราชการและส่วนราชการให้มีความพร้อมรับ การเปลี่ยนแปลง รวมทั้งพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากล และการบริหารภาครัฐต้องเร่งรัดพัฒนาให้ตอบสนองการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการในด้านการอนุญาต อนุมัติ ต่างๆ ซึ่งต้องมีคู่มือการบริการประชาชนอย่างชัดเจน

/๙.ยุทธศาสตร์...

๙. ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศบาลตำบลหนองกรดต้องให้ความสำคัญกับการจัดระเบียบชุมชนสังคมและความสงบเรียบร้อยมากขึ้น

เนื่องจากกฎหมายและวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่อาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น อาจมีการฝ่าฝืนกฎหมาย ประชาชนที่มาจากต่างถิ่นโดยตั้งใจและความไม่รู้กฎหมาย อีกทั้ง อาจเกิดปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด เพิ่มขึ้นจากการเอาใจใส่ดูแลเด็กและเยาวชนไม่ทั่วถึง

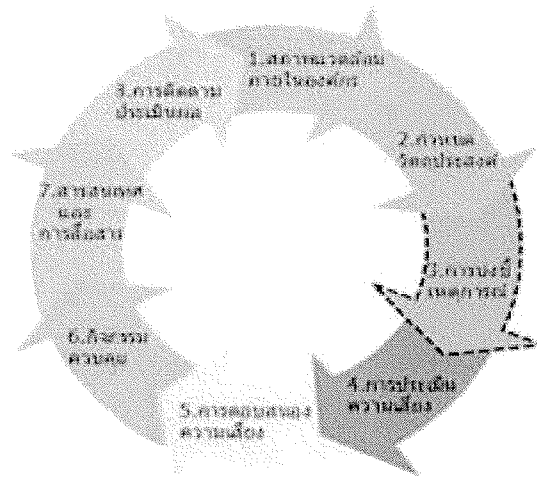
๑๐. ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การบุกรุกพื้นที่ป่าอาจมีมากขึ้น ด้วยสาเหตุทั้งที่เกิดจากคนในท้องถิ่นและจากต่างท้องถิ่น เพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรทำให้ที่ทำกินไม่เพียงพอต่อความต้องการ หรือการขายที่ดินให้นายทุน แล้วไม่มีที่ทำกินจึงต้องไปเปิดป่าใหม่ อาจมีนายทุนเข้ามาทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การตัดไม้เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ มลพิษจากของเสียข้ามเขตแดน เช่น อาจมีขยะข้ามเขตแดน เป็นต้น

บทที่ ๓

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลหนองกราด กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ขั้นตอนและวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบและดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO (the Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) สามารถแบ่งออกได้เป็น ๘ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environmental) สภาพแวดล้อมขององค์กร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกรอบบริหารความเสี่ยง โดยจะประกอบด้วย เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงาน บุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร

สภาพแวดล้อมภายในครอบคลุมถึงแนวนโยบายโดยทั่วไปขององค์กร ซึ่งเป็นพื้นฐานของการมองความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงโดยบุคลากรทั้งหมดในองค์กรรวมถึงปรัชญาการบริหารจัดการความเสี่ยงกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ความซื่อสัตย์กับคุณค่าทางจริยธรรม และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของบุคลากรเหล่านั้น

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจน เหมาะสมและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) คือขั้นตอนแรกสำหรับกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์กรควรมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่

องค์กรยอมรับได้ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ควรได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถพิจารณาได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

/๒.๑วิสัยทัศน์...

- ๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ด้านยุทธศาสตร์
- ๒.๒ ด้านปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน
- ๒.๓ ด้านการรายงาน เกี่ยวข้องกับการรายงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- ๒.๔ ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

ต่าง ๆ

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) คือปัจจัยในการระบุสถานการณ์ ซึ่งองค์กรไม่สามารถมั่นใจได้ว่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง จะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไรประกอบด้วย ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้นกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ หรือการระบุความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

- ๓.๑ ปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์การเงิน บุคลากร การปฏิบัติงาน กฎหมาย ภาษีอากร ระบบงาน สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ
- ๓.๒ แหล่งความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร
- ๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ ขณะที่การเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์ การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ ลักษณะ ดังนี้

- ๔.๑ โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ๔.๒ ผลกระทบ (Impact) หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากภายนอกและภายในองค์กร นอกจากนี้ การประเมินความเสี่ยงควรดำเนินการทั้งก่อนจัดการความเสี่ยง (Inherent Risk) และหลังจากที่มีการจัดการความเสี่ยงแล้ว (Residual Risk) ปัจจัยที่ควรใช้ในการพิจารณาการจัดการความเสี่ยง เช่น

- การปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน
- กระบวนการปฏิบัติงาน
- กิจกรรมการควบคุมภายใน
- โครงสร้างองค์กร
- กระบวนการรายงาน/วิธีการติดต่อสื่อสาร

- ทักษะและแนวทางของผู้บริหารเกี่ยวกับความเสี่ยง
- พฤติกรรมขององค์กรที่คาดว่าจะมีและที่มีอยู่ในปัจจุบัน

/การวัด...

- การวัดผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล
- สัญญาและพันธมิตรในปัจจุบัน

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) การจัดการความเสี่ยง หรือ การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) คือเมื่อความเสี่ยงได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้วผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance)

หลักการตอบสนองความเสี่ยงมี ๔ ประการคือ

๑. การหลีกเลี่ยง (Avoid) การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง
๒. การร่วมจัดการ (Share) การร่วมมือหรือแบ่งความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง
๓. การลด (Reduce) การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือผลกระทบความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. การยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ภายในระดับที่ต้องการและยอมรับได้ โดยไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) คือนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมอาจมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ลักษณะธุรกิจ โครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร สิ่งสำคัญประการหนึ่งต่อกิจกรรมการควบคุมคือ การกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบในการพิจารณาประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และพิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยง นอกจากนี้การปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงขององค์กรควรจะต้องมีการกำหนดวันแล้วเสร็จให้ชัดเจน

๗. ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication) เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ทั้งจากแหล่งภายนอกและภายในควรได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสมทั้งในด้านรูปแบบและเวลา เพื่อช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลภายนอกองค์กร เช่นลูกค้า ผู้จัดหาสินค้า ผู้ให้บริการ ผู้กำกับดูแล และผู้ถือหุ้น เป็นต้น

๘. การติดตาม (Monitoring) องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่ามีคุณภาพและมีความเหมาะสม สามารถดัดแปลงเท่าที่จำเป็น การติดตามดูแลต้องทำเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องนำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การติดตามการบริหารความเสี่ยง สามารถทำได้ ๒ แบบคือ

/๑.การติดตาม...

๑. การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

๒. การติดตามรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจึงกำหนดให้มี คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด ตามคำสั่งเทศบาลตำบลหนองกรด ที่ ๗๓๒ /๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดเทศบาลตำบลหนองกรด	ประธานกรรมการ
(๒) รองปลัดเทศบาลตำบลหนองกรด	กรรมการ
(๓) หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลหนองกรด	กรรมการ
(๔) ผู้อำนวยการกองคลัง เทศบาลตำบลหนองกรด	กรรมการ
(๕) ผู้อำนวยการกองช่าง เทศบาลตำบลหนองกรด	กรรมการ
(๖) ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลหนองกรด	กรรมการ
(๗) ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลหนองกรด	กรรมการ
(๘) ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลหนองกรด	กรรมการ
(๙) นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ/เลขานุการ

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

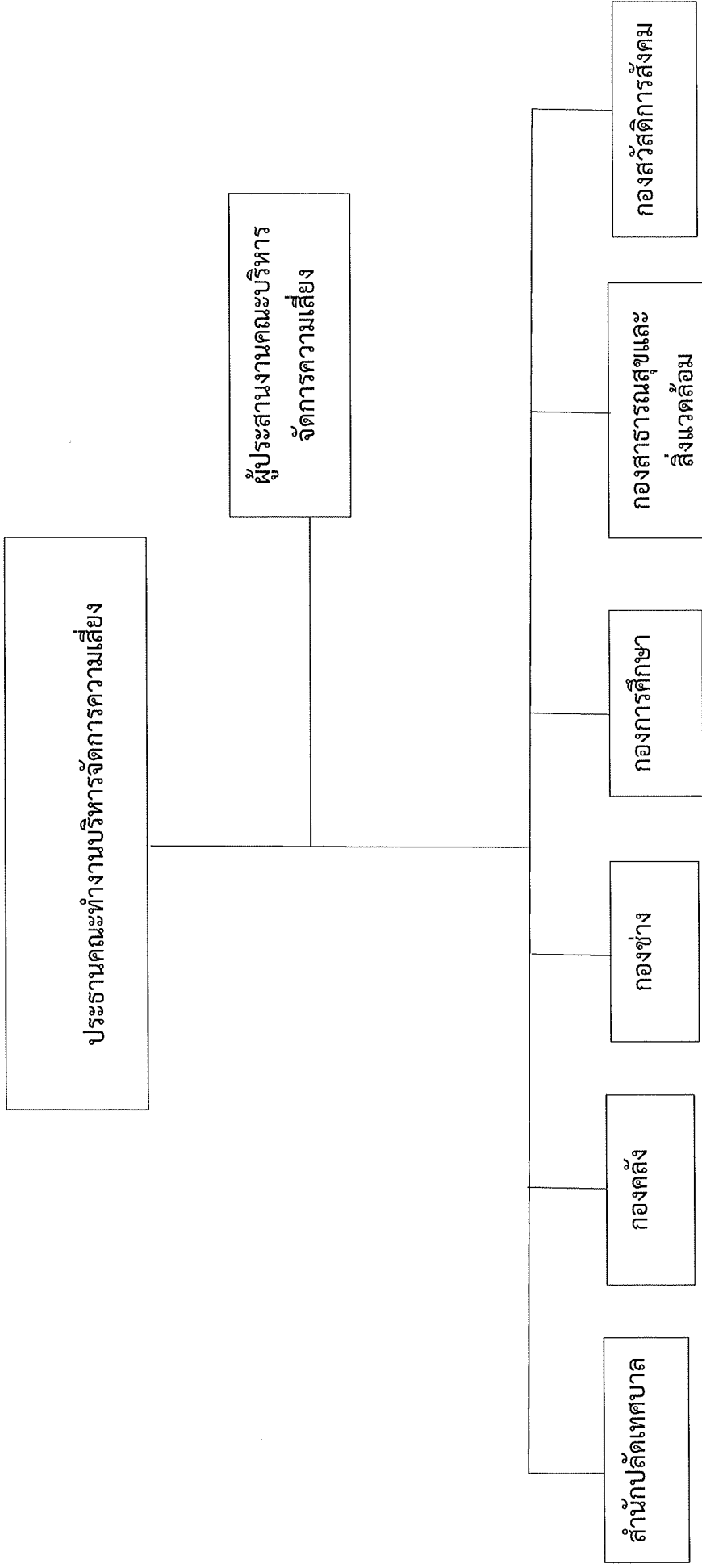
คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) สำนักปลัดเทศบาล
- (๒) กองคลัง
- (๓) กองช่าง
- (๔) กองการศึกษา

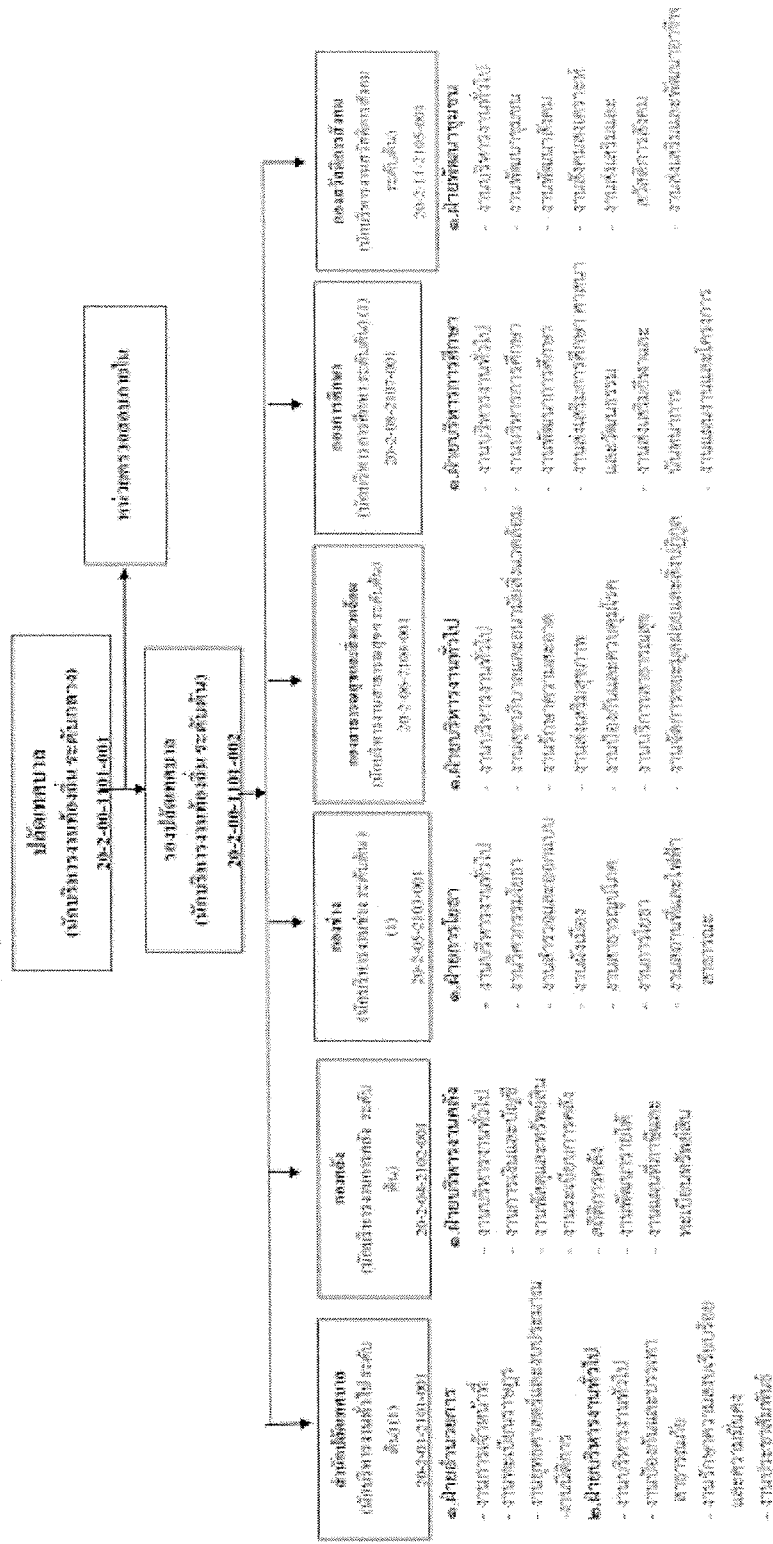
- (๕) กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- (๖) กองสวัสดิการสังคม

แผนภูมิโครงสร้างคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลหนองกรด

หน่วยงานบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานและทีมงาน ประกอบด้วย ๖ หน่วยงาน ดัง

10. แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามแบบอัตราจ้าง 3 ปี
 โครงสร้างส่วนแบ่งราชการของเทศบาลตำบลหนองทรายดำ ตามแผนอัตราจ้าง 3 ปี ปีงบประมาณ 2564 - 2566 ตามแผนอัตราจ้าง 3 ปี

หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยรวม ในการกำกับดูแล การบริหารจัดการความเสี่ยงภายในเทศบาลตำบลหนองกรด

๒. ผู้ประสานงานคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่ตรวจสอบและช่วยสนับสนุน คณะกรรมการพิจารณาความเสี่ยงระดับองค์กรในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง โดย สอบทานให้มั่นใจว่าระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงมีความเหมาะสมและมีประสิทธิผล

๓. คณะกรรมการพิจารณาความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาและสอบ ทานการบริหารจัดการความเสี่ยงและระบบควบคุมภายในของเทศบาลตำบลหนองกรด

๔. หัวหน้างาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ผ่าน คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานหลักของแต่ละสำนัก/กอง เป็น ประธานคณะกรรมการบริหารการความเสี่ยง และมีหัวหน้าสำนัก/กองเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการ ความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อย

๕. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อย (หัวหน้างาน) มีหน้าที่ทำ ให้เชื่อมั่นได้ว่าความเสี่ยงภายในเทศบาลตำบลหนองกรดที่สำคัญ ได้รับการระบุและประเมินอย่าง สม่าเสมอ รวมทั้งได้มีการกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผลไว้ โดยรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- จัดทำนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง กลยุทธ์และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการความ เสี่ยงเพื่อเสนอให้นายกเทศมนตรี พิจารณาและอนุมัติ

- พิจารณาและสอบทานความเสี่ยง และแนวทางการจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบล หนองกรด ตามที่หน่วยงานเจ้าของความเสี่ยงได้ประเมินไว้ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

- กำกับดูแลความมีประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล ตำบลหนองกรด โดยการติดตามและสอบทานอย่างต่อเนื่อง

- รายงานความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูงและสูงมากให้นายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน และหัวหน้าสำนัก/กอง รับทราบ

๖. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสอบทานประสิทธิผลของการ ควบคุมภายในผ่านการตรวจสอบภายในประจำปี ซึ่งเป็นการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญตาม ปัจจุบันเสี่ยงรวมทั้งติดตามการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบ

๗. ผู้บริหารและพนักงานทุกคนมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงของหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบรวมถึงกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการ ความเสี่ยง

วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลหนองกรด ได้นำการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของ รัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง มาปรับใช้ในการพัฒนา กระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด

/การดำเนิน...

การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลหนองกรด มีการดำเนินงานด้านบริหารจัดการความเสี่ยงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยแสดงรายละเอียดการปฏิบัติตามแนวทางการขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด ดังนี้

๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูง และตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของเทศบาลร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ซึ่งผู้บริหารระดับสูงต้องมีบทบาทสำคัญใน การกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยง

๒. มีการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง/ปี ในการดำเนินการระบุจัดทำและทบทวนความเสี่ยง โดยจัดประชุมเพื่อระดมสมอง การใช้ข้อมูลในอดีต การใช้รายการตรวจสอบจากแบบสอบถามควบคุมภายใน การวิเคราะห์ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น การวิเคราะห์ระบบงาน และการวิเคราะห์สถานการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสนับสนุนระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง

๓. มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายในการบริหารงาน และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรดได้นำจุดอ่อนและ/หรือข้อเสนอแนะจากรายงานประจำปี รายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน เข้าร่วมพิจารณาในที่ประชุม เพื่อเป็นแนวทางให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงใช้วิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งจะช่วยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย

๔. มีการจัดการความเสี่ยง โดยการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งแผนดังกล่าวได้กำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกระดับในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง และการดำเนินการแก้ไข ลด หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม มีการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง โดยกำหนดมอบหมายผู้รับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยงของเทศบาล

๕. มีการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการติดตามและรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ในส่วนของการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรดคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้มีการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ คือ

๕.๑ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของเทศบาลร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

๕.๒ มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด เพื่อติดตามผลการดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยง

๕.๓ มีการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ และประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการความเสี่ยงตามช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น การประชุมชี้แจง หนังสือเวียน เว็บไซต์ของเทศบาลตำบลหนองกรด การให้คำแนะนำ และถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยบุคลากรของกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกได้รับทราบ และเข้าใจถึงวิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อนำไปปฏิบัติ

/๕.๔ มีการ...

๕.๔ มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายต่อเทศบาลตำบลหนองกรด

๕.๕ มีการจัดการความเสี่ยง โดยการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งแผนดังกล่าวได้กำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการสร้างความรู้

๕.๖ มีการดำเนินงานติดตามการบริหารจัดการความเสี่ยง ภายในหน่วยงานย่อยของเทศบาลรายงานต่อนายกเทศมนตรีตำบลหนองกรด

การจัดทำรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

การจัดทำรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้นำความเสี่ยงที่ประเมินได้ นำไปประเมินในแบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ตามมาตรา ๔๘ เกฎวินีตติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้มีปลัดเทศบาลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล รองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย จึงให้ปลัดเทศบาลตำบลหนองกรด เป็นผู้ควบคุมกำหนดแนวทางการดำเนินงานการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลหนองกรด โดยดำเนินการดังนี้

๑. ให้ทุกสำนัก/กอง สำนวจวิเคราะห์ภารกิจตามโครงสร้างของฝ่าย/งาน ประเมินจุดอ่อนและบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

๒. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามภารกิจหลักของหน่วยงานและโครงการที่สำคัญ

๓. ขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๔. บูรณาการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในระดับหน่วยงาน

๕. ติดตามความก้าวหน้าและการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและประมวลสรุปรายงานผลต่อคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง

๖. ให้ทุกสำนัก/กอง รายงานการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงตามระเบียบฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด และรวบรวมแบบรายงานฯ ดังกล่าว ส่งเลขานุการระดับองค์กร

๗. ให้เลขานุการคณะทำงานฯ วิเคราะห์ประเมินและรวบรวมรายงานการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของทุกสำนัก/กอง เสนอนายกเทศมนตรีเพื่อรายงานผู้กำกับดูแล

๘. ให้เลขานุการคณะทำงานฯ ติดตามเร่งรัด สำนัก/กอง จัดส่งรายงานตามกำหนดโดยเคร่งครัด กรณีมีปัญหาอุปสรรค ให้รายงานปลัดเทศบาลตำบลสนมทราบโดยด่วน

๙. ให้คณะทำงานเป็นผู้ดำเนินการประสานการดำเนินงาน เป็นที่ปรึกษา เสนอแนะรายงานการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงแก่สำนัก/กอง เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม

การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

เป็นการทบทวนแผนและรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยวิเคราะห์และประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงรวมทั้งกิจกรรมหรือการจัดการที่ได้มีการดำเนินการในงวดที่ผ่านมาว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ ถ้ายังมีความเสี่ยงเหลืออยู่ หรือพบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น จากการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม วิธีการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อใช้ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในงวดถัดไป

บทที่ ๔ รูปแบบการประเมินความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด กำหนดแบบรายงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจากสำนัก/กองในสังกัดเทศบาลตำบลหนองกรด ดำเนินการค้นหาและระบุ ความเสี่ยงจากภารกิจงาน โดยแบ่งเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) เป็นความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์หรือเกี่ยวข้องกับการบรรลุ เป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง ของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนทำให้โครงการขาดการ ยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหา หรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ ถูกต้อง เช่น การเมือง เศรษฐกิจ กฎหมาย ตลาด ภาพลักษณ์ผู้นำ ชื่อเสียง ลูกค้า เป็นต้น

๒. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการ/เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากรในองค์กร/ความ เพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน/โครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (Resources Risk) (การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ อาคารสถานที่)

๓.๑ ความเสี่ยงของการเงิน งบประมาณ คือ ความเสี่ยงเกิดจากการบริหาร การเงินไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือความไม่พร้อมในเรื่อง งบประมาณ การเงินการควบคุมรายจ่ายต่าง ๆ ที่เกินความจำเป็นขององค์กร

๓.๒ ความเสี่ยงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกา จัดการระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ

๓.๓ ความเสี่ยงของอาคารสถานที่ คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ อาคารสถานที่

๔. ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) เกิดจาก การไม่สามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎระเบียบที่มีอยู่ไม่ เหมาะสมไม่ชัดเจน ไม่ทันสมัย หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน และอาจมีผลการลงโทษตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงมีทิศทางปฏิบัติงานที่ตรงกัน คณะกรรมการบริหาร จัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด จึงได้กำหนดรูปแบบ การรายงาน การประเมินความเสี่ยงเพื่อให้ สำนัก/กองได้นำไปประเมินพิจารณาความเสี่ยงของภารกิจ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ตาม แผนปฏิบัติการประจำปี ทั้งนี้การค้นหาและระบุความเสี่ยง จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพิจารณา ระบบ การควบคุมภายใน รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี ที่ ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันด้วย

/แนวทาง...

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด

การบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด สำนัก/กอง ภายในหน่วยงานมี
แนวทางการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยงเน้นให้ผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองกรด บรรลุ
ตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลหนองกรดที่วางไว้ และบรรลุตามยุทธศาสตร์ของสำนัก/
กองในหน่วยงาน

วิสัยทัศน์เทศบาลตำบลหนองกรด

เทศบาลตำบลหนองกรด ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอนาคต
เป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์
ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ จึงได้กำหนด
วิสัยทัศน์ ดังนี้

"หนองกรดเมืองน่าอยู่ คู่เกษตรอินทรีย์ สุขภาพดีถ้วนหน้า เศรษฐกิจก้าวไกล
ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพียบพร้อมสาธารณูปโภค ชุมชนเข้มแข็ง มีการศึกษา ประชาชนมีสุขอย่างวิถีไทย"

พันธกิจเทศบาลตำบลหนองกรด

๑. การสร้างระบบบริหารการจัดการที่ดี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การ
วางแผนพัฒนา การตรวจสอบเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารและการปกครอง
๒. ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการ
ของประชาชนเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคตและเศรษฐกิจของท้องถิ่น
๓. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการศึกษาตลอดจนอนุรักษ์และศิลปวัฒนธรรมอันดีงามและ
ภูมิปัญญาของท้องถิ่น
๔. การสร้างความเข้มแข็งด้านการพัฒนาอาชีพทุกด้านเพื่อให้เศรษฐกิจโดยรวมมีความ
มั่นคง
๕. การพัฒนาศักยภาพของประชาชนในชุมชนให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้
๖. บริการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนโดยใช้แนวทางเกษตร
อินทรีย์
๗. ปรับและส่งเสริมด้านสาธารณสุขมูลฐานของประชาชนให้อย่างทั่วถึง
๘. จัดระบบป้องกันคุ้มครองรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
ของประชาชนในเขตเทศบาล

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑. ก่อสร้างและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการ
ด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนและลดค่าใช้จ่าย

๓. ยกกระดับคุณภาพการศึกษาของประชาชนทุกระดับอย่างทั่วถึงรวมทั้งปลูกฝังและส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมและอนุรักษ์คุณค่าวัฒนธรรม

๔. ดำเนินการเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนรวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๕. ดำเนินการให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีถ้วนหน้า

๖. ดำเนินการให้ประชาชนมีการนันทนาการอย่างมีคุณภาพและเพียงพอ

ด้านสิ่งแวดล้อม

๗. จัดการด้านมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนให้น่าอยู่อย่างยั่งยืนตลอดจนมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม

๘. มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

๙. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการดูแลรักษาอย่างยั่งยืน

ด้านองค์กร

๑๐. การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีแบบบูรณาการและมีส่วนร่วม

๑๑. ประชาชนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและเข้าใจบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๒. ระบบบริหารจัดการด้านการเงิน - การคลัง และการจัดเก็บภาษีของเทศบาลมีประสิทธิภาพ

๑๓. ประชาชนและหน่วยงานราชการต่างๆ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลหนองกรด มียุทธศาสตร์หลักที่จะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จรวม ๑๐ ยุทธศาสตร์ และมีแนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลหนองกรด จำนวน ๔๗ แนวทาง ซึ่งเป็นการสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดให้บรรลุเป้าประสงค์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำ

แนวทางการพัฒนา

๑. ประสานและบริหารการจัดการน้ำ ตามพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อปี ๒๕๓๘ เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นระบบ

๒. พัฒนาชุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการอุปโภคบริโภค รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง

๓. พัฒนาชุมชนและสังคมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และให้เข้าใจเรื่องการใช้ น้ำและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คุ้มค่า

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

๒. พัฒนาและเตรียมบุคลากรด้านการศึกษา (ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน) ให้เป็นผู้มีคุณภาพมีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานสากล รองรับประชาคมอาเซียน

/๓.สนับสนุน...

๓. สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบ การศึกษาเป็นเครื่องมือของชุมชนและประชาชนทั่วไป

๔. สนับสนุนศูนย์คอมพิวเตอร์ระดับชุมชนเพื่อเพิ่มทักษะประชาชนในชุมชนสนับสนุนและ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกหมู่ทุกระดับให้เตรียมพร้อมและตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนในทุกด้าน เช่น ด้านแรงงาน ด้านอาชีพ ฯลฯ โดยเฉพาะด้านการใช้ภาษาในสังคมอาเซียนเช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๕. ส่งเสริมการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพเพื่อเกษตรกรจะได้เพิ่มผลผลิต โดยส่งเสริมให้เกิดเกษตรอุตสาหกรรม เกิดพันธุ์พืชใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น โดยอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยขอความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๒. ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงผลิตผลให้มีคุณภาพ มี มาตรฐานสากลโดยการร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

๓. สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเพื่อเกษตรกรในหมู่บ้าน (อกม.) หารูปแบบใหม่ๆปรับปรุง รูปแบบเก่าให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

๔. ส่งเสริมสนับสนุนการถนอมและแปรรูปสินค้าทางการเกษตรอย่างมีคุณภาพนำ เครื่องจักรและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและปริมาณสินค้าคุณภาพในท้องถิ่น ส่งเสริมการ กระจายสินค้าไปสู่ทั้งภายในและต่างประเทศโดยการร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและ เอกชน

๕. สนับสนุนการทำเกษตรทางเลือก เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของนโยบาย เศรษฐกิจพอเพียงโดยอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยขอความร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

๖. ส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่นให้มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการบริโภค เพื่อจำหน่าย และเพื่อการอนุรักษ์ โดยขอความร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อเป็น ผู้นำการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นที่มีคุณภาพ

๒. ส่งเสริมโครงการพัฒนาระดับหมู่บ้าน ให้พึ่งตนเองได้ ให้ประชาชนมีฐานะดีขึ้น มี สาธารณูปโภคที่ดีและเข้าถึงทุกชุมชน

๓. ส่งเสริม พัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและดำเนินการให้เกิดกองทุน หรือจัดหางบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนา บทบาทคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง รวมตลอดถึงการพัฒนาให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพที่เหมาะสม เพื่อ พึ่งตนเอง เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ทัดเทียมกับบุคคลทั่วไป

/๔. ส่งเสริม...

๔. ส่งเสริม พัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคมต่อไปในอนาคต

๕. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพและศักยภาพตามความสามารถของแรงงานในท้องถิ่น เพื่อเตรียมยกระดับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๖. ดำเนินการสนับสนุน และประสานรัฐบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ เพื่อป้องกันและให้มีการปราบปรามและแก้ไขปัญหาการเสพติด การผลิตและการจำหน่ายยาเสพติด

๗. ดำเนินการโครงการ เทศบาลสัญจรเพื่อให้บริการประชาชน และรับทราบปัญหาอุปสรรค และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๘. ส่งเสริมและประกาศเกียรติคุณผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งจัดสร้างหอเกียรติยศ (Hall of Fame) เพื่อประกาศเกียรติคุณผู้มีคุณูปการ และสร้างชื่อเสียงให้แก่จังหวัดนครราชสีมา

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรมอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนา

๑. สนับสนุนการจัดตั้งกองทุน และเพิ่มสวัสดิการเพื่อพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.)

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้การรักษายาบาลประชาชนในระดับตำบล หมู่บ้านและชุมชนที่มีและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี ทัวถึง และทันเหตุการณ์ โดยร่วมมือกับส่งเสริมสุขภาพตำบล และหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๓. ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในระดับหมู่บ้านและชุมชน ให้มีสุขภาพแข็งแรงโดยให้การเรียนรู้การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย การป้องกันโรค การใช้ยาอย่างถูกต้อง การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และการเข้ารับการตรวจสุขภาพหรือการรับบริการด้านสาธารณสุขตามขั้นตอนและวิธีการทางการแพทย์

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการวางระบบการพัฒนาด้านโครงสร้างคุณภาพชีวิตพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความต้องการของประชาชนในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

๒. ก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมอย่างทั่วถึง ให้สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะเส้นทางการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน

๓. ประสาน สนับสนุน ร่วมมือกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๆ เพื่อสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักรกล ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญในการก่อสร้าง ปรับปรุง เส้นทางคมนาคม

๔. ประสานในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในด้านสาธารณสุขปโภค และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการใช้และรักษาสาธารณสุขปโภคอย่างคุ้มค่า

๕. ดำเนินการปรับปรุงระบบขนส่งในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร ความปลอดภัยและความเป็นระเบียบในการให้บริการแก่ประชาชน

๗. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอาสาสมัคร - วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนท้องถิ่นโคราช เพื่อการอนุรักษ์สืบสานต่อและเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว
๒. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รวมทั้งกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาเพิ่มขึ้น
๓. สนับสนุนและส่งเสริมความสามารถของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ โดยการจับคู่ธุรกิจพัฒนาคุณภาพสินค้าและขยายตลาดสินค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬาชุมชน และจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านจนถึงระดับจังหวัด เพื่อให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา เกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในกิจกรรมกีฬา รวมถึงการสร้างความเป็นเลิศทางด้านกีฬาสู่กีฬาอาชีพในระดับชาติและนานาชาติ

๘. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

แนวทางการพัฒนา

๑. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน เพื่อให้รองรับการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้และทัศนคติในด้านต่าง ๆ กับองค์กรปกครองท้องถิ่นในประชาคมอาเซียนและของประเทศต่าง ๆ ในโลก
๒. นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร เพื่อให้บริการกับประชาชนให้สะดวก รวดเร็ว แม่นยำ โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของประชาชนผู้รับบริการเป็นสำคัญ
๓. สนับสนุนบุคลากรในสังกัด ให้ได้รับการศึกษาอบรม การทำวิจัย เพิ่มพูนความรู้ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพ การทำงานให้เกิดประสิทธิผลในการบริการประชาชน และในการสื่อสารและร่วมมือกับประชาคมอาเซียน
๔. บูรณาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่น สร้างประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา
๕. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และความต้องการ ของประชาชนในการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา
๖. เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๙. ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติ และภัยพิบัติต่าง ๆ
๒. ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

/๓.ส่งเสริม...

๓. ส่งเสริม และสนับสนุนการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชน และสถานที่สำคัญ เพื่อสร้างความอบอุ่นใจ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๔. สนับสนุนการฝึกอบรมจัดตั้งและอบรมฟื้นฟูตำรวจบ้าน และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อเป็นกำลังสนับสนุนเจ้าหน้าที่รัฐ และดูแลรักษาความปลอดภัยและการจราจรในชุมชนหมู่บ้าน

๑๐. ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ในการพัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ กลุ่มลำน้ำคลอง และป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์

๒. ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการรณรงค์สร้างจิตสำนึก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ และปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนในทุกระดับ

๓. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำระบบกำจัดขยะรวม เพื่อจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างเป็นระบบ

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีผู้บริหาร และตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของเทศบาลตำบลหนองกรด ร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

๒. มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างน้อย ๓ ด้าน ตามบริบทของเทศบาลตำบลหนองกรด จากตัวอย่างต่อไปนี้

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากร

(การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคาร สถานที่)

- ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลหนองกรด

- ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารงาน ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ

- ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล

โดยเฉพาะจรรยาบรรณของบุคลากร

- ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก

- อื่น ๆ ตามบริบทของเทศบาลตำบลหนองกรด

๓. ประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ ในข้อ ๒

๔. มีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และดำเนินการตามแผน

๕. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกรด เพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

/๖.มีการ...

๖. มีการนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากเทศบาลตำบลหนองกรด ไปใช้ในการ
ปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

การจัดลำดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) หมายถึง สถานะความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและ
ผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง

เมื่อดำเนินการประเมินความเสี่ยงแล้วเสร็จ จึงนำมาวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Level of
Risk) หรือจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อภารกิจ/
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมภายในแต่ละปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญให้
เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
(Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ โดยจัดทำเรียงลำดับจากระดับสูงมาก
สูง ปานกลาง ต่ำ ต่ำมาก ในรูปแบบของแผนภูมิความเสี่ยง (Risk profile) ทั้งนี้ ได้กำหนดค่าเป้าหมายที่
ยอมรับได้ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแสดงได้ดังนี้

ผลกระทบจากความเสี่ยง	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					

1-2 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่ำ	3-6 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงปานกลาง
7-12 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงสูง	13-25 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงสูงมาก

ระดับความเสี่ยง = ค่าระดับของโอกาสที่จะเกิด x ค่าระดับของผลกระทบ

เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง (โอกาส & ผลกระทบ)	เกณฑ์การประเมิน
สูงมาก	๒๐ - ๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูง	๑๕ - ๑๖	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๕ - ๑๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุมโดยกระบวนการควบคุมภายใน
ต่ำ	๓ - ๔	อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ แต่ยังคงควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง
ต่ำมาก	๑ - ๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง

การค้นหาและระบุความเสี่ยงใหม่ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปีถัดไป

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองกรด นำข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อทำการประเมินผลความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและวางแผนบริหารความเสี่ยง สำหรับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้ ให้ถือเป็นความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ โดยพิจารณาจากภารกิจ กิจกรรม ที่จะดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และนำความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ หลังจากการควบคุมด้วยกระบวนการควบคุมภายใน มาพิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินการกิจและกิจกรรม และระบุปัจจัยเสี่ยงจำแนกเป็น ๔ ด้าน ประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (Resources Risk) และความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ(Compliance Risk) ต่อไป

บทที่ ๕

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาลตำบลหนองกรด ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสถานะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่กำหนดให้เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา นำมาคัดเลือกความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลหนองกรด โดยแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของเทศบาลตำบลหนองกรดมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

๑. ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ
๒. ความเสี่ยง
๓. การควบคุมภายในที่มีอยู่
๔. การประเมินผลการควบคุมภายใน
๕. ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่
๖. การปรับปรุงการควบคุมภายใน
๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๘. โอกาส
๙. ผลกระทบ